

ערוצו של נחל-להבחין בתשתית של המטופל

אבחנה היא האומנות העוסקת בהכרת השינוי. חוקי השינוי חלים על כל עולם התופעות. הדימוי של ערוץ המגדיר את מסלולו של נחל שוצף מדגים בצורה נאה את היחס הקיים בין התשתית(הנקראת לעיתים קונסטרוקציה או מבנה) של המטופל לבין המצב הדינמי המשתנה מרגע לרגע. התשתית המקבילה לערוץ הנחל מגדירה את המרחב, את שדה המשחק בו קורה השינוי. אולם גם למצב הדינמי המשתנה מרגע לרגע יש יכולת להשפיע על התשתית, על מבנה הערוץ.

כאשר בוחנים את פניו או גופו של המטופל יש להתבונן בהם כאילו היינו צופים בנהר חי וגועש ולזהות מרגע לרגע, מפגישה לפגישה את תוצאת השיחה הבלתי פוסקת בין המבנה הנייח לכאורה, למצב המשתנה, בין התשתית המנסה לתחום את זרם חייו של המטופל לבין הרישום ההדרגתי הנוצר על גבי תשתית זו עקב התנועה הבלתי פוסקת של מאורעות החיים.

המבנה כביטוי של JING

"...כאשר האישה בת 21 צ'י הכליות מגיע לשיאו ושיני הבינה מסיימות את התפתחותן.... כאשר הגבר בן 24 צ'י הכליות מגיע לשיאו ושיני הבינה מסיימות את התפתחותן...." (Su Wen ch1)

מבנהו של אדם מתחיל להתעצב עוד בשלבי העוברות המוקדמים. על פי הרפואה הסינית מרווחי זמן של 8 או 7 שנים לגברים ונשים בהתאמה מגדירים תקופות משמעותיות בהתפתחות ובהתבטאות Jing בחיי המטופל. הרפואה הסינית מתארת את המחזור השלישי לחייו של אדם כנקודת שיא בהתפתחות התשתית של האדם המתאפיינת בהופעת שיני הבינה ולמעשה סיום תהליך הגדילה הפיזי והשלמת בניית החלקים הגרמיים בגופו של האדם. מנקודה זו ואילך העצמות מפסיקות להתארך וכל תהליך בניה נוסף מבוסס בעיקר על התגרמות והתעבות העצמות. האדם מוכן להתחיל למלא את תפקידו בעולם ולבטא את הפוטנציאל הטמון בJing.

אלמנטים באבחנת פנים הקשורים בJING

אבחנת פנים כוללת אלמנטים רבים אשר ניתן להתייחס אליהם וללמוד בעזרתם אודות מטופלינו. הסימנים המשתנים במהירות ובקלות כגון צבע, ברק, לחות, יובש, מרקם, נוקשות וריח מצביעים על מצב Qīn המשתנה במהירות.

המבנה הגרמי של הגוף והפנים ואלמנטים כגון גודל, מבנה וצורה של איברים וחלקים שונים בפנים ובגוף אשר נוטים מטבעם להשתנות באיטיות, משקפים יותר את התשתית הקשורה בJing.

המבנים הגרמיים:

על פי המקורביוטיקה, תורה שהחלה את דרכה ביפן של המאה ה-17 ושורשיה יונקים מתוך הרפואה הסינית, Jing מתבטא בראש ובראשונה בעמוד השדרה ובשיניים. על פי גישה זו, איכות הJing של אדם נקבעת במידה רבה על פי 7 דורות ההורים והסבים אשר קדמו להולדתו של אדם. בחישוב פשוט המונה את כל האבות והאמהות של אדם מהלך שבע דורות אחורה אנו מגיעים ל-64 הורים המשפיעים על הJing של האדם. אותם 64 הורים מתבטאים במבנה ובחוסן עמוד השדרה המונה 32 חוליות המייצגות את כל האבות 32 שיניים המייצגות את כל האימהות. הגישה האבחנתית של המקורביוטיקה אף מפליגה וטוענת כי על פי מבנה החוליות והשיניים ניתן להסיק וללמוד על חוסנם וערכם הנפשי והרוחני של אבות משפחה ספציפיים של האדם.

בנוסף לעמוד השדרה והשיניים ניתן להפיק מידע אודות התשתית של המטופל על ידי התבוננות במצח, אוזניים, ארובת העין, ריסיים, עצמות הלחי, פילטרום, חיך, לסת, השקעים הסופרה קלוויקולריים, כפות הידיים והרגליים והשלד בכללותו.

אבחנת גבות

הגבות קשורות לקונסטיטוציה, ומשקפות את החוסן הפיזי והרוחני של המטופל. למעשה הגבות מייצגות קו תפר בין תשתית המטופל למצבו בהווה: השיער המרכיב את הגבות קשור ל־Post Heaven Qi מעצם היותו תוצר של הדם של המטופל. הגבות קשורות גם ל־Pre Heaven Qi משום שהמתאר שלהן זווית צמיחתן נקבעת במידה רבה על ידי המבנה הגרמי של ארובת העין.

לפי גישות שונות הגבות משקפות את מצב המעי הגס מערכת העיכול ובמיוחד את מערכת העצבים ואת צ'י הכליות.

שיער הגבות ועוצמת המטופל

שיער הגבות משקף את חיוניותו של המטופל: ככל ששיער הגבה מלא וצפוף יותר והגבה עבה יותר, כך חיוניותו של המטופל טובה יותר. גבה דלילה בעלת שיער דק ודליל משקפת חיוניות נמוכה.

אורך שיער הגבה מצביע יותר על איכותיו הנפשיות של המטופל. גבה בעלת שערות ארוכות מצביעה לרוב על מטופל בעל יכולת נפשית ורוחנית מפותחת בעוד גבה בעלת שערות קצרות מצביעה על אדם בעל נטיות ארציות יותר.

הגבה על ציר הזמן

הגבה יכולה לשקף את השינוי בחוסן של המטופל על ציר הזמן. הגבה מתחילה בקו האמצע של הפנים ומסתיימת באזור הרקה. ככל שהגבה ארוכה יותר היא מצביעה על פוטנציאל של המטופל לחיות חיים ארוכים יותר. כאשר מחלקים את הגבה לשלושה מקטעים שווים ניתן ללמוד על החוסן של המטופל לאורך חייו. לדוגמה-גבה שהינה עבה בתחילתה ומתדלדלת לקראת סופה מרמזת על בריאות ההולכת ומתדרדרת. מנגד גבה ההולכת ומתעבה ככל שהיא מתקרבת לרקה מצביעה על חיוניות נפשית ופיזית ההולכת וגדלה ככל שמתקדמות השנים. גישות נוספות טוענות כי שלושת מקטעי הגבה מייצגים את מצבו של המטופל בשלושת הטרימסטרים בהם התפתח בבטן אימו.

זווית הגבות והצד הנפשי

זווית הגבות משקפת את נטייתו הנפשית הכללית של המטופל ואת מצב מערכת העצבים. מצב נפשי מאוזן מתאפיין בקו גבות מאוזן המקביל לקרקע. כאשר קצות הגבות מורמים והגבות משופעות כלפי קו האמצע ניתן לצפות לכך שלמטופל תהיה מערכת עצבים פעילה וגישה אקטיבית ונמרצת. זווית חדה בין הגבות תצביע על נטייה לכעסנות, ביקורתיות, נוקשות וחוסר מנוחה.

כאשר קצות הגבות נמשכות כלפי מטה, המטופל יציג לרוב אישיות יותר YIN, פשרנית, מקבלת, ותפיסה איטית יותר. כאשר קצות הגבות נמשכות בצורה קיצונית כלפי מטה המטופל עלול להציג עייפות פיזית ומנטלית, עד לרמה בה המטופל יחווה תחושה של חוסר בהירות וקושי להבין את כוונת המטופל בשעת שיחה.

המרווח בין הגבות והרקע התזונתי

על פי המקרוביטיקה, המרחק בין הגבות נקבע על פי תזונת האם בזמן ההיריון ולפי תזונת המטופל בשנות חייו הראשונות. מרווח קטן בין הגבות מצביע על קונסטיטוציה מסוג YANG. מראה גבות שכזה מתאפשר בזכות תזונה עשירה בחלבונים מהחי בשומן ובמלח. האדם פעיל, אקטיבי, מרוכז והישגי. מרווח גדול בין הגבות נוצר בזכות תזונה המכילה יותר פחמימות, פירות, ירקות ומוצרי חלב ומצביע על קונסטיטוציה יותר YIN. בקרב נשים מראה כזה נחשק יותר משום שהוא אחד המאפיינים של נשיות ופוריות תקינה(זו כנראה אחת הסיבות שנשים נוהגות למרות את גבותיהן). כאשר הגבה מחוברת הדבר מצביע על תשתית YANG במיוחד. המטופל יינטה להיות מאוד פעיל, סמכותי, יזם, אך גם כעסן עקשן ודעתן.

ההבנה שמעבר לאבחנה

טכניקות האבחנה השונות מספקות לנו שפה המתארת סימנים ומשמעותם. כאשר נפגשים במטופל לראשונה החושים קולטים בליל רב של רשמים אשר הלימוד מקנה להם משמעות. למשל התבוננות באזור הגבה חושפת משתנים רבים כגון אורך הגבה, המבנה, הזוית, צפיפות השיער, עובי הגבה, והמרחק בין הגבות. ככל שרוכשים כלי אבחנה נוספים כמות המידע המתקבלת עולה עד כי נדמה כי המידע רב מידי מכדי להכילו ולפרשו. ככל שמתקדם המפגש מתקבל מידע נוסף מהתבוננות בפנים בכללותם: שיער הראש, האף, הפה, הסנטר, העיניים, האוזניים ועוד איברים וחלקי גוף רבים מספור. המידע שספגנו נפגש עם מידע נוסף המתקבל דרך התשאל, בדיקת הדופק, התבוננות בלשון ועיון במסמכים הרפואיים של המטופל.

שפע המידע הזה עלול לבלבל את דעתו של המאבחן המנסה לחבר את כל רסיסי המידע זה לזה. פירוש קפדני של כל פרטי המידע והבנת בצורה מילולית ושכלתנית הינו חשוב למדי, אולם אם אנו מאפשרים לעצמינו להירגע ולהתבונן בתנועה של שטף המידע יש לנו סיכוי לחוות את האבחנה ואת המטופל בצורה עמוקה יותר- שטף המידע האינטלקטואלי הופך לתחושה, אנו יכולים להתחיל לראות את התנועה והיחס בין התשתית היציבה יחסית למצב המשתנה מרגע לרגע, אנו יכולים להתחיל לחוות את המטופל כתנועה של צ' אשר איננה פוסקת, התנועה של הנחל בערוצי החיים.

אייל שפרינגר Dipl.Ac.CH

מטפל ברפואה סינית עתיקה, הרבליסט קליני ומטפל בתזונה סינית מקרוביטית.

מרכז ומלמד את TEF-קורס התמחות בתזונה סינית מקרוביטית בקמפוס ברושים.

eyalshpringer@gmail.com

www.foodenergetics.com

מקורות:

- 1.Kushi.M(2007),Your Body Never Lies. Squareone Publishers.p15-25
- 2.Ohashi.W(1991),Reading the Body-Ohashi's Book of Oriental Diagnosis.Arakana books.p41-45.
- 3.Maciocia.G(2004),Diagnosis in Chinese Medicine.Elsevier. p 7-11,21-27,99.

